ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ 'ಆಕೃತಿ'ಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಕಲಾಸಕ್ತಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೇವಲ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಇರುವುದು. ಒಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ 'ಬರಹಗಾರ'ರನ್ನು ವಿಜೃಂಭಿಸಿ 'ಬರಹ'ವನ್ನು ಬದಿಗೆ ಸರಿಸುವ ಗುಣ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕ', 'ಲಂಕೇಶ್ ಪತ್ರಿಕೆ', 'ಆಕಾಶವಾಣಿ' ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾಡಿದ ಅಭಿರುಚಿನಿರ್ಮಾಣದ ಕೆಲಸವು ಈಗ ಕಾಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಮುದಾಯಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲ, ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಸಕ್ತಹಿತಗಳ ಅಪರಾಧ.

ಸಮುದಾಯಗಳ ಜೀವನಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಸರ್ಕಾರವೇ ಅಂತಹ ಜಾಗತೀಕರಣವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇಂಥ ಸಮುದಾಯಗಳು ನಾಡುನುಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೇ ಹುಸಿಯಾದುದು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮವು ಸರ್ಕಾರದ, ಪೋಷಕರ, ಶಾಸಕರ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನಿವಾರ್ಯ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವಂಥ ದುರಂತ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತೊಟ್ಟಿಲು ತೂಗುತ್ತಲೇ ಮಗುವನ್ನು ಚಿವುಟುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೇವೆ. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಅಪರಾಧಿಗಳ ಅಡ್ಡಾಗಳಾದಾಗ ಅವು ಬೆಳೆಸುವ ಅಭಿರುಚಿಯು ಕಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೊಂಚ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾದಂತೆ ತೋರುವ ನನ್ನ ಈ ಮಾತುಗಳು ಕಟು ಎನ್ನಿಸಬಹುದು, ಕಹಿ ಎನ್ನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮುಖಗಳಿಗೆ ನಾವೇ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದಾಗ, ನಮ್ಮದೇ ಅಜೆಂಡಾಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಒರೆಗಲ್ಲಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ನೋಡಿದಾಗ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳು ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತವೆ. ನಾವು ಹೆಸರಿಸುವ ದೀನದಲಿತರ ಬಳಿಗೂ ಸುಳಿಯದ, ಧಾರವಾಡ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು ಎಂದು ತಿರುಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಟೂರಿಂಗ್ ಟಾಕೀಸುಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಗೆಳೆಯರ ಭೇಟಿ, ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಚಯ, ಸಾಹಿತಿಗಳ ದರ್ಶನ ಮುಂತಾದ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಮನರಂಜನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸಿಗಬಹುದು. ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಸೆಮಿನಾರುಗಳು ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಲೇಖನಗಳು ಮಾಡುವ 'ಮಹಾ ಸಾಧನೆ'ಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನನಗೆ ಅನುಮಾನಗಳಿವೆ, ಉತ್ಸಾಹ ಇಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೂ ಎಲ್ಲೋ ಕುಳಿತು, ಬಹಿರಂಗವನ್ನು ಒಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಓದುಬರಹ ನಡೆಸುವ ಧೀಮಂತರಿಂದಲೇ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದು.

ವಿಮರ್ಶಕ, ಅನುವಾದಕ ಎಚ್.ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರು. 'ವಿಶ್ವೇಷಣೆ', 'ನಿಲುವು', 'ಹಾಡೆ ಹಾದಿಯ ತೋರಿತು', 'ತರು ತಳೆದ ಪುಷ್ಪ', 'ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳು', 'ಬಾಲ ಮೇಧಾವಿ', 'ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜೀವನ', 'ಕಪ್ಪು ಕವಿತೆ', 'ಇರುವೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು', 'ಸಂಸೃತಿ ಸಂಗತಿ' ಅವರ ಕೆಲವು ಪ್ರಕಟಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳು.